32004L0008

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2004/8/ES
ze dne 11. února 2004
o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitečném teple na vnitřním trhu s energií a o změně směrnice 92/42/EHS

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 175 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise [1],

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru [2],

s ohledem na stanovisko Výboru regionů [3],

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy [4],

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Možnosti kombinované výroby tepla a elektřiny pro dosahování úspor energie jsou ve Společenství v současnosti využívány nedostatečně. Podpora vysoce účinné kombinované výroby založené na poptávce po užitečném teple je ve Společenství prioritou vzhledem k možným přínosům kombinované výroby tepla a elektřiny, pokud jde o úspory primární energie, vyloučení ztrát energie v rozvodné síti a snížení emisí, zejména emisí skleníkových plynů. Kromě toho může efektivní využívání energie kombinovanou výrobou tepla a elektřiny pozitivně přispět také k bezpečnosti zásobování elektřinou a ke konkurenčnímu postavení Evropské unie a jejích členských států. Proto je nezbytné přijmout opatření k zajištění lepšího využívání tohoto potenciálu na vnitřním trhu s energií.

(2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 [5] stanoví společná pravidla pro výrobu, rozvod, distribuci a dodávky elektřiny na vnitřním trhu s elektřinou. V této souvislosti přispívá rozvoj kombinované výroby tepla a elektřiny k posílení hospodářské soutěže i pro nové účastníky trhu.

(3) Zelená kniha nazvaná „K evropské strategii bezpečnosti zásobování energií“ uvádí, že Evropská unie je krajně závislá na vnějších dodávkách energie, které představují v současnosti 50 % celkové potřeby, a pokud přetrvá dosavadní vývoj, budou muset pokrávat 70 % do roku 2030. Závislost na dovozu a rostoucí podíly dovozu zvyšují riziko přerušení dodávek a potíží se zásobováním. Bezpečnost zásobování by však neměla být chápána pouze jako otázka snížení závislosti na dovozu a zvýšení domácí výroby. Bezpečnost zásobování energií vyžaduje širokou škálu programových iniciativ zaměřených mimo jiné na diverzifikaci zdrojů a technologií a lepší mezinárodní vztahy. V zelené knize se dále zdůrazňuje, že bezpečnost zásobování energií je zásadní pro udržitelný rozvoj. Dále obsahuje závěr, že přijetí nových opatření ke snížení poptávky po energii je velmi důležité nejen pro snížení závislosti na dovozu, ale i pro omezení emisí skleníkových plynů. Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 15. listopadu 2001 o zelené knize [6] požadoval přijmout opatření k podpoře přechodu k efektivním zařízením na výrobu energie, včetně kombinované výroby tepla a elektřiny.

(4) Ve sdělení Komise „Dlouhodobě udržitelný rozvoj v Evropě pro lepší svět – Strategie Evropské unie pro dlouhodobě udržitelný rozvoj“, předneseném na zasedání Evropské rady ve dnech 15. a 16. června 2001 v Göteborgu, je za jednu z hlavních překážek udržitelného rozvoje označena změna klimatu a dále zdůrazněna nutnost zvýšení používání čisté energie a přijetí jasných opatření ke snížení poptávky po energii.

(5) Zvýšené využívání kombinované výroby tepla a elektřiny zaměřené na dosahování úspor primární energie by mohlo být důležitou součástí souboru opatření nezbytných ke splnění Kjótského protokolu k rámcové úmluvě OSN o změně klimatu a případných dalších souborů programových opatření ke splnění budoucích závazků. Komise ve sdělení o realizaci první etapy evropského programu týkajícího se změn klimatu označila podporu kombinované výroby tepla a elektřiny za jedno z opatření nezbytných ke snížení emisí skleníkových plynů z energetických zařízení a ohlásila svůj záměr předložit v roce 2002 návrh směrnice o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny.

(6) Evropský parlament v usnesení ze dne 25. září 2002 o sdělení Komise o realizaci první etapy evropského programu týkajícího se změn klimatu [7] vítá myšlenku předložení návrhu na posílení opatření Společenství, která podpoří využívání kombinované výroby tepla a elektřiny a vyzývá k urychlenému přijetí směrnice o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny.

---

[1] Úř. věst. C 291 E, 26.11.2002, s. 182.
[2] Úř. věst. C 95, 23.4.2003, s. 12.
[3] Úř. věst. C 244, 10.10.2003, s. 1.
[4] Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 13. května 2003 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), společný postoj Rady ze dne 8. září 2003 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Evropského parlamentu ze dne 18. prosince 2003 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).
[5] Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 37.
[6] Úř. věst. C 140 E, 13. 6. 2002, s. 543.
[7] Úř. věst. C 273 E, 14. 11. 2003, s. 172.

(7) Význam kombinované výroby tepla a elektřiny byl uznán také usnesením Rady ze dne 18. prosince 1997 ([1]) a usnesením Evropského parlamentu ze dne 15. května 1998 ([2]) o strategii Společenství na podporu kombinované výroby tepla a elektřiny.

(8) Rada v závěrech ze dne 30. května 2000 a ze dne 5. prosince 2000 schválila akční plán Komise týkající se energetické účinnosti a označila podporu kombinované výroby tepla a elektřiny za jednu z oblastí krátkodobých priorit. Evropský parlament v usnesení ze dne 14. března 2001 o akčním plánu týkajícím se energetické účinnosti ([3]) vyzval Komisi, aby předložila návrhy na stanovení společných pravidel pro podporu kombinované výroby tepla a elektřiny, pokud je to odůvodněno z hlediska životního prostředí.

(9) Směrnice Rady 96/61/ES ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a omezování znečištění ([4]), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/80/ES ze dne 23. října 2001 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší z velkých spalovacích zařízení ([5]) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/76/ES ze dne 4. prosince 2000 o spalování odpadů ([6]) zdůrazňují nezbytnost hodnotit možnosti kombinované výroby tepla a elektřiny v nových zařízeních.

(10) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/91/ES ze dne 16. prosince 2002 o energetické náročnosti budov ([7]) požaduje od členských států, aby zajistily, aby u nových budov s celkovou užitečnou podlahovou plochou více než 1 000 m^2 byla před zahájením výstavby uvážena a vzata v úvahu technická, environmentální a ekonomická proveditelnost alternativních systémů, například kombinované výroby tepla a elektřiny.

(11) Vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny je v této směrnici definovaná úsporami energie dosaženými kombinovanou výrobou oproti oddělené výrobě tepla a elektřiny. „Vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ se rozumějí úspory energie vyšší než 10 %. Ke zvyšování úspor energie a k zamezení jejich ztrát musí být věnována největší pozornost provozním podmínkám kogeneračních jednotek.

(12) V souvislosti s hodnocením úspor primární energie je důležité brát v úvahu situaci členských států, ve kterých je převážná část spotřeby elektrické energie pokryta dovozem.

(13) V zájmu průhlednosti je důležité přijmout harmonizovanou základní definici kombinované výroby tepla a elektřiny. Pokud jsou kogenerační jednotky zařízeny k oddělené výrobě elektřiny nebo tepla, neměla by být tato výroba označována jako kombinovaná výroba tepla a elektřiny pro účely vydání záruky původu a pro statistické účely.

(14) Aby bylo zajištěno, že podpora kombinované výroby tepla a elektřiny podle této směrnice bude založena na poptávce po užitečném teple a na úsporách primární energie, je nezbytné stanovit kritéria pro určování a hodnocení energetické účinnosti kombinované výroby tepla a elektřiny odvozené od základní definice.

(15) Obecným cílem této směrnice by mělo být stanovení harmonizované metody výpočtu elektřiny vyráběné kombinovanou výrobou tepla a elektřiny a nezbytných pokynů pro její provádění, a to s přihlédnutím k metodikám, jaké v současné době vypracovávají evropské subjekty pro normalizaci. Tato metodika by měla být přizpůsobitelná, aby mohla zohledňovat technický pokrok. Uplatňování výpočtů uvedených v přílohách II a III na mikrokogenerační jednotky by mohlo být v souladu se zásadou proporcionality založeno na hodnotách vyplývajících z procesu přezkoušení typu, ověřeného příslušným nezávislým subjektem.

(16) Definicemi kombinované výroby tepla a elektřiny a vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny používanými v této směrnici není dotčeno používání odlišných definic ve vnitrostátních právních předpisech vydaných pro jiné účely, než jsou účely uvedené v této směrnici. Je vhodné používat také odpovídající definice uvedené ve směrnici 2003/54/ES a ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/77/ES ze dne 27. září 2001 o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou ([8]).

(17) Měření výroby užitečného tepla na místě výroby v kogeneračních zařízeních podtrhuje potřebu zajistit, aby výhody kombinovaně vyrobeného užitečného tepla nebyly zmařeny ve velkých tepelných ztrátách distribučních sítí.

(18) Poměr elektřiny k teplu je technická charakteristika, kterou je třeba definovat za účelem výpočtu množství elektřiny vyráběné formou kombinované výroby.

(19) Pro účel této směrnice může definice „kogeneračních jednotek“ zahrnovat také zařízení, ve kterém lze vyrábět pouze elektrickou energii nebo pouze tepelnou energii, např. jednotky pomocného spalování a dohořívací komory. Výroba z takového zařízení by neměla být považována za kombinovanou výrobu tepla a elektřiny pro účel vydávání záruk původu a pro statistické účely.

([1]) Úř. věst. C 4, 8.1.1998, s. 1.
([2]) Úř. věst. C 167, 1.6.1998, s. 308.
([3]) Úř. věst. C 343, 5.12.2001, s. 190.
([4]) Úř. věst. C 257, 10.10.1996, s. 26.
([5]) Úř. věst. L 309, 27.11.2001, s. 1.
([6]) Úř. věst. L 332, 28.12.2000, s. 91.
([7]) Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 65.
([8]) Úř. věst. L 283, 27.10.2001, s. 33.

(20) Definice „kogenerační jednotky malého výkonu“ zahrnuje mimo jiné mikrokogenerační jednotky a kogenerační jednotky, které zásobují izolované oblasti nebo uspokojují omezenou domácnostní, obchodní anebo průmyslovou poptávku apod.

(21) Ke zvýšení průhlednosti pro spotřebitelský výběr mezi elektřinou vyráběnou kombinovanou formou a elektřinou vyráběnou pomocí jiných technologií je nezbytné zajistit, aby na mohl být základě harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti zaručen původ vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny. Systémy zaručující původ samy o sobě nezahrnují právo na požívání výhod vnitrostátních mechanismů podpory.

(22) Je důležité, aby na všechny formy elektřiny vyrobené vysoce účinnou kombinovanou formou mohly být vydávány záruky původu. Je důležité zřetelně odlišovat záruky původu od zaměnitelných osvědčení.

(23) K zajištění zvýšeného proniknutí kombinované výroby tepla a elektřiny na trh ve střednědobém výhledu je třeba vyžadovat ode všech členských států, aby přijaly a zveřejnily zprávu analyzující možnosti dotyčného státu pro vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny a obsahující samostatnou studii překážek kombinované výroby tepla a elektřiny, jakož i opatření přijatá k zajištění spolehlivosti systému záruk.

(24) Veřejná podpora musí být v souladu s pokyny Společenství o státních podporách pro ochranu životního prostředí ([1]), včetně ustanovení o zákazu kumulace podpor. Tyto pokyny v současnosti dovolují určité typy státní podpory, pokud lze prokázat, že tato opatření jsou prospěšná pro ochranu přírodního prostředí, protože účinnost konverze je zvláště vysoká nebo tato opatření dovolují snížit spotřebu energie nebo je tento výrobní proces méně škodlivým pro životní prostředí. Tato podpora bude v některých případech nezbytná pro další využívání možností kombinované výroby tepla a elektřiny, zejména pro nezbytnost zahrnutí externích nákladů do nákladů vnitřních.

(25) Režimy státních podpor k prosazování kombinované výroby tepla a elektřiny by se měly zaměřit hlavně na podporu kombinované výroby založené na ekonomicky odůvodněné poptávce po teplu a chlazení.

(26) Členské státy provozují různé mechanismy podpory kombinované výroby tepla a elektřiny na vnitrostátní úrovni, včetně investiční podpory, osvobození od daně nebo snížení daně, zelených certifikátů a režimů přímé cenové podpory. Jedním z důležitých prostředků pro dosažení cíle této směrnice je zaručit, za účelem zachování důvěry investorů, řádné fungování těchto mechanismů do zavedení harmonizovaného rámce Společenství. Komise má v úmyslu sledovat tuto situaci a podat zprávu o získaných zkušenostech s uplatňováním režimů státních podpor.

(27) Na přenos a distribuci elektřiny vyráběné vysoce účinnou kombinovanou formou se vztahují čl. 7 odst. 1, 2 a 5 směrnice 2001/77/ES a odpovídající ustanovení směrnice 2003/54/ES. Pokud je provozovatel kombinovaného systému podle vnitrostátních právních předpisů oprávněným zákazníkem ve smyslu čl. 21 odst. 1 směrnice 2003/54/ES, měla by být cla vztahující se na nákup doplňkové elektřiny, kterou provozovatel kogeneračního systému někdy potřebuje, stanovena podle objektivních, průhledných a nediskriminačních kritérií. Přístup k rozvodné a přenosové síti elektřiny vyráběné vysoce účinnou kombinovanou výrobou může být s výhradou oznámení Komisi umožněn zvláště kogeneračním jednotkám malého výkonu a mikrokogeneračním jednotkám.

(28) Kogenerační jednotky do 400 kW, na které se vztahují definice směrnice Rady 92/42/EHS ze dne 21. května 1992 o požadavcích na účinnost nových teplovodních kotlů na kapalná nebo plynná paliva ([2]), zpravidla nemohou splnit požadavky minimální účinnosti stanovené v uvedené směrnici, a proto by měly být z uvedené směrnice vyloučeny.

(29) Je třeba brát v úvahu zvláštní strukturu odvětví kombinované výroby tepla a elektřiny, které zahrnuje mnoho malých a středních výrobců, zejména při přezkumu správních postupů pro udělování povolení k výstavbě nového kombinovaného zařízení.

(30) S ohledem na cíl této směrnice, kterým je vytvořit rámec pro podporu kombinované výroby tepla a elektřiny, je důležité zdůraznit nutnost stabilního hospodářského a správního prostředí pro investice do nových zařízení na kombinovanou výrobu. Členské státy by měly být vyzvány, aby uspokojily tyto potřeby zavedením režimů podpor s alespoň čtyřletou dobou trvání a vyvarovaly se častých změn správních a jiných postupů. Členské státy by dále měly být vyzvány k tomu, aby zajistily, že se státní režimy podpor řídí zásadou jejich postupného ukončování.

(31) Celková účinnost a dlouhodobá udržitelnost kombinované výroby tepla a elektřiny závisí na mnoha faktorech, zejména na použité technologii, druzích paliva, křivkách zatížení, velikosti jednotky a také na vlastnostech tepla. Z praktických důvodů a na základě skutečnosti, že používání výroby tepla pro různé účely vyžaduje rozlišné úrovně teploty tepla a že tyto a další rozdíly ovlivňují účinnost kombinované výroby, je možné kombinovanou výrobu dělit na třídy – například na „průmyslovou kombinovanou výrobu“, „teplárenskou kombinovanou výrobu“ a „zemědělskou kombinovanou výrobu“.

([1]) Úř. věst. C 37, 3.2.2001, s. 3.

([2]) Úř. věst. L 167, 22.6.1992, s. 17. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 93/68/EHS (Úř. věst. L 220, 30.8.1993, s. 1).

(32) Podle zásad subsidiarity a proporcionality, které jsou uvedeny v článku 5 Smlouvy, by obecné zásady vymezující rámec podpory kombinované výroby tepla a elektřiny na vnitřním trhu s energií měly být stanoveny na úrovni Společenství, avšak stanovení podrobných úprav provádění by mělo být ponecháno členským státům, aby si tak každý členský stát mohl zvolit režim, který nejlépe odpovídá jeho konkrétní situaci. Tato směrnice se omezuje na minimum nutné k dosažení uvedených cílů a nepřekračuje rámec toho, co je pro tento účel nezbytné,

(33) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi [1],

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Účel

Účelem této směrnice je zvýšit energetickou účinnost a zlepšit bezpečnost zásobování vytvořením rámce pro podporu a rozvoj vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny na základě poptávky po užitečném teple a úspor primární energie na vnitřním trhu s energií s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem dané země, a zvláště ke klimatickým a hospodářským podmínkám.

Článek 2

Oblast působnosti

Tato směrnice se vztahuje na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny vymezenou v článku 3 a na technologie kombinované výroby tepla a elektřiny uvedené v příloze I.

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

a) „kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ současná výroba tepelné energie a elektrické nebo mechanické energie v jednom procesu;

b) „užitečným teplem“ teplo vyrobené v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny k uspokojování ekonomicky odůvodněné poptávky po teplu a chlazení;

c) „ekonomicky odůvodněnou poptávkou“ poptávka, která nepřekračuje potřeby tepla nebo chlazení a která by byla jinak uspokojována za tržních podmínek jinými procesy výroby energie než kombinovanou výrobou tepla a elektřiny;

d) „elektřinou pocházející z kombinované výroby tepla a elektřiny“ elektřina vyrobená v procesu spojeném s výrobou užitečného tepla a vypočtená podle metodiky uvedené v příloze II;

e) „záložní elektřinou“ elektřina dodávaná po rozvodné elektrické síti vždy, jakmile dojde k přerušení procesu kombinované výroby tepla a elektřiny, včetně dob údržby nebo výpadku provozu zařízení;

f) „doplňkovou elektřinou“ elektřina dodávaná po rozvodné síti v případech, kdy je poptávka po elektrické energii vyšší než produkce elektřiny v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny;

g) „celkovou účinností“ roční objem výroby elektrické a mechanické energie a užitečného tepla dělený spotřebou paliva použitého k výrobě tepla v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny a hrubé výroby elektrické a mechanické energie;

h) „účinností“ účinnost vypočtená na základě „čistých kalorických hodnot“ paliv (označovaných rovněž jako „nižší kalorické hodnoty“);

i) „vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ kombinovaná výroba tepla a elektřiny splňující kritéria přílohy III;

j) „referenční hodnotou účinnosti pro oddělenou výrobu“ účinnost oddělených výrob tepla a elektřiny, které mají být nahrazeny procesem kombinované výroby tepla a elektřiny;

k) „poměrem elektrické energie a tepla“ poměr mezi elektrickou energií vyráběnou kombinovanou výrobou a užitečným teplem při plném kombinovaném režimu na základě provozních dat konkrétní jednotky;

l) „kogenerační jednotkou“ jednotka, která může pracovat v režimu kombinované výroby tepla a elektřiny;

m) „mikrokogenerační jednotkou“ kogenerační jednotka s maximální kapacitou nižší než 50 kW_e;

n) „kogenerační jednotkou malého výkonu“ kogenerační jednotka s instalovanou kapacitou nižší než 1 MW_e;

o) „produkcí kombinované výroby“ objem elektrické a mechanické energie a užitečného tepla, které pocházejí z kombinované výroby tepla a elektřiny.

Kromě toho se použijí odpovídající definice uvedené ve směrnicích 2003/54/ES a 2001/77/ES.

Článek 4

Kritéria účinnosti kombinované výroby tepla a elektřiny

1. Pro určení účinnosti kombinované výroby tepla a elektřiny podle přílohy III stanoví Komise postupem podle čl. 14 odst. 2 a nejpozději do 21. února 2006 harmonizované referenční hodnoty účinnosti pro oddělené výroby elektřiny a tepla. Tyto harmonizované referenční hodnoty účinnosti se skládají z matricových hodnot odlišených podle zohledňovaných faktorů, včetně roku výstavby a druhů paliva, a musí se zakládat na řádně zdokumentovaném rozboru, který mimo jiné hodnotí provozní údaje za běžných provozních podmínek, přeshraniční výměnu elektřiny, palivové směsi a klimatické podmínky, jakož i použité technologie kombinované výroby podle zásad uvedených v příloze III.

[1] Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

2. Postupem podle čl. 14 odst. 2 Komise přezkoumá harmonizované referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu elektřiny a tepla uvedené v odstavci 1 poprvé 21. února 2011 a následně každé čtyři roky, aby byl zohledněn technologický vývoj a změny distribuce zdrojů energie.

3. Členské státy, které provedou tuto směrnici před tím, než Komise stanoví sladěné referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu elektřiny a tepla uvedené v odstavci 1, by měly ve lhůtě uvedené v odstavci 1 přijmout vnitrostátní referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu elektřiny a tepla, které se mají používat pro výpočet úspor primární energie z kombinované výroby tepla a elektřiny podle metodiky uvedené v příloze III.

Článek 5

Záruka původu elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny

1. Na základě harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti uvedených v čl. 4 odst. 1 zajistí členské státy do šesti měsíců od přijetí těchto hodnot, aby původ elektřiny vyrobené z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny mohl být zaručen podle objektivních, průhledných a nediskriminačních kritérií stanovených každým členským státem. Členské státy zajistí, aby tato záruka původu elektřiny umožňovala výrobcům prokazovat, že elektřina, kterou prodávají, je vyrobena formou vysoce účinné kombinované výroby, a aby byla vydávána za tímto účelem na žádost výrobce.

2. Kontrolou otázek spojených se zárukami o původu uvedené v odstavci 1 mohou členské státy pověřit jeden nebo několik příslušných subjektů nezávislých na výrobních a distribučních činnostech.

3. Členské státy nebo příslušné subjekty zavedou vhodné mechanismy k zajišťování přesnosti a spolehlivosti záruk o původu a popíší ve zprávě podle čl. 10 odst. 1 opatření přijatá k zajištění spolehlivosti systému záruk.

4. Samotné režimy záruky původu nezahrnují právo na prospěch z vnitrostátních mechanismů podpory.

5. Záruka původu musí určit

— nižší kalorickou hodnotu zdroje paliva, z něhož je elektřina vyrobena, použití tepla vyrobeného společně s elektřinou, a dále datum a místo výroby,

— množství elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby podle přílohy II, na kterou se vztahuje záruka,

— úspory primární energie vypočtené podle přílohy III a založené na harmonizovaných referenčních hodnotách stanovených Komisí, jak je uvedeno v čl. 4 odst. 1.

Členské státy mohou zahrnout do záruky původu další informace.

6. Záruky původu vydané podle odstavce 1 by měly být vzájemně uznávány členskými státy výlučně jako důkaz bodů uvedených v odstavci 5. Každé odmítnutí uznání záruky původu jako důkazu, zejména z důvodů spojených se zamezení podvodům, musí být založeno na objektivních, průhledných a nediskriminačních kritériích.

V případě odmítnutí uznání záruky původu může Komise přinutit odmítající stranu, aby záruku uznala, zejména s ohledem na objektivní, průhledná a nediskriminační kritéria, na nichž se toto uznání zakládá.

Článek 6

Celostátní možnosti vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny

1. Členské státy provedou analýzu celostátních možností pro uplatňování vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, včetně vysoce účinné kombinované mikrokogenerace.

2. Tato analýza musí

— být založena na řádných vědeckých údajích a splňovat kritéria uvedená v příloze IV,

— určit všechny možnosti pro poptávku po užitečném teple a chlazení, vhodný pro uplatňování vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, jakož i dostupnost paliv a jiných zdrojů energie využívaných při kombinované výrobě tepla a elektřiny,

— zahrnovat oddělenou analýzu překážek, které mohou bránit realizaci celostátních možností vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny. Tato analýza by se měla zabývat zejména překážkami, které souvisejí s cenami, palivovými náklady a dostupností paliv, překážkami souvisejícími se správními postupy a nedostatečným zahrnutím externích nákladů do cen energie.

3. Členské státy zhodnotí pokrok při zvyšování podílu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, nejpozději do 21. února 2007 a potom vždy po čtyřech letech na žádost Komise, vznesenou alespoň šest měsíců před daným termínem.

Článek 7

Režimy podpory

1. Členské státy zajistí, aby podpora pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny, pro existující i budoucí jednotky, byla založeny na poptávce po užitečném teple a na úsporách primární energie z hlediska dostupných možností snižování poptávky po energii pomocí jiných ekonomicky proveditelných opatření nebo opatření výhodných z hlediska životního prostředí, jako jsou jiná opatření energetické účinnosti.

2. Aniž jsou dotčeny články 87 a 88 Smlouvy, hodnotí Komise uplatňování mechanismů podpory používaných v členských státech, podle kterých provozovatel systému kombinované výroby obdrží na základě předpisů vydaných orgány veřejné moci přímou nebo nepřímou podporu, která může způsobit omezení obchodu.

Komise posoudí, zda tyto mechanismy přispívají k dosažení cílů uvedených v článku 6 a v čl. 174 odst. 1 Smlouvy.

3. Ve zprávě podle článku 11 předloží Komise řádně doloženou analýzu zkušeností, které byly získány při uplatňování různých mechanismů podpory uvedených v odstavci 2 tohoto článku. Tato zpráva zhodnotí úspěšnost režimů podpory, včetně efektivnosti nákladů, při rozvoji vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny v souladu s celostátními možnostmi uvedenými v článku 6. Zpráva dále přezkoumá, do jaké míry přispěly tyto režimy podpory k vytvoření stabilních podmínek pro investice do kombinované výroby tepla a elektřiny.

Článek 8

Systém elektrické přenosové a distribuční sítě a ceny

1. Na zajištění přenosu a distribuce elektrické energie, která pochází z vysoce účinné kombinované výroby, se vztahuje čl. 7 odst. 1, 2 a 5 směrnice 2001/77/ES a odpovídající ustanovení směrnice 2003/54/ES.

2. Dokud je provozovatel systému kombinované výroby podle vnitrostátních právních předpisů oprávněným zákazníkem ve smyslu čl. 21 odst. 1 směrnice 2003/54/ES, měly by členské státy přijmout nezbytná opatření, aby byly ceny pro nákup elektřiny pro výrobu záložní nebo doplňkové elektřiny stanoveny na základě zveřejněných sazeb a podmínek.

3. S výhradou oznámení Komisi mohou členské státy zejména usnadnit přístup k systému přenosové a distribuční sítě elektrické energie vyráběné vysoce účinnou kombinovanou formou v kogeneračních jednotkách malého výkonu a v mikrokogeneračních jednotkách.

Článek 9

Správní postupy

1. Členské státy nebo příslušné subjekty určené členskými státy hodnotí stávající právní a regulační rámec pro postupy schvalování nebo ostatní postupy stanovené v článku 6 směrnice 2003/54/ES, které se vztahují na vysoce účinné kogenerační jednotky.

Tato hodnocení se provádějí s cílem

a) podpořit navrhování kogeneračních jednotek odpovídajících ekonomicky odůvodněné poptávce po výrobě užitečného tepla a zamezit výrobu více tepla než užitečného tepla;

b) omezit právní a jiné překážky pro zvýšení kombinované výroby tepla a elektřiny;

c) zjednodušit a zrychlit postupy na vhodné správní úrovni;

d) zajistit, aby pravidla byla objektivní, průhledná a nediskriminační a plně zohledňovala zvláštnosti různých technologií kombinované výroby tepla a elektřiny.

2. Pokud je to na místě v souvislosti s vnitrostátními právními předpisy, členské státy informují o dosaženém stavu, zejména o

a) koordinaci jednotlivých správních orgánů, pokud jde o lhůty, přijímání a vyřizování žádostí o povolení;

b) vypracování případných pokynů pro činnosti uvedené v odstavci 1 a proveditelnosti zrychleného postupu plánování pro provozovatele kombinované výroby a

c) určení orgánů, které mají působit jako rozhodci ve sporech mezi orgány příslušnými pro vydávání povolení a žadateli o povolení.

Článek 10

Zprávy členských států

1. Členské státy zveřejní nejpozději do 21. února 2006 zprávu o výsledku analýzy a hodnocení provedených v souladu s čl. 5 odst. 3, čl. 6 odst. 1 a čl. 9 odst. 1 a 2.

2. Členské státy zveřejní zprávu s výsledkem hodnocení uvedeného v čl. 6 odst. 3, a to nejpozději do 21. února 2007 a potom vždy po čtyřech letech na žádost Komise vznesené alespoň šest měsíců před daným termínem.

3. Členské státy předají Komisi poprvé před koncem prosince 2004 údaje za rok 2003 a potom každoročně statistiky o celostátní výrobě elektřiny a tepla formou kombinované výroby, podle metodiky uvedené v příloze II.

Předávají také každoroční statistiky o kapacitách kombinované výroby tepla a elektřiny a o palivech používaných pro kombinovanou výrobu. Členské státy mohou předávat také statistiky o úsporách primární energie dosažených uplatňováním kombinované výroby tepla a elektřiny, podle metodiky uvedené v příloze III.

Článek 11

Zprávy Komise

1. Na základě zpráv předložených podle článku 10 Komise přezkoumá uplatňování této směrnice a nejpozději do 21. února 2008 a pak vždy po čtyřech letech předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o pokroku při provádění této směrnice.

Tato zpráva

a) posoudí dosažený pokrok ve využití celostátních možností vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny podle článku 6;

b) zhodnotí rozsah, v jakém jsou pravidla a postupy definování rámce podmínek pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny na vnitřním trhu s energií založeny na objektivních, průhledných a nediskriminačních kritériích, s přihlédnutím k přínosům kombinované výroby tepla a elektřiny;

c) prozkoumá zkušenosti získané se souběžným uplatňování různých mechanismů podpory kombinované výroby tepla a elektřiny;

d) přezkoumá referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu na základě současných technologií.

V případě potřeby předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě spolu se zprávou další návrhy.

2. Při hodnocení pokroku uvedeného v odst. 1 písm. a) Komise posoudí, v jaké míře jsou celostátní možnosti vysoce účinné kombinované výroby uvedené v článku 6 uplatňovány nebo v jaké míře se jejich uplatnění předvídá s přihlédnutím k opatřením členských států, podmínkám, včetně klimatických podmínek, a dopadům vnitřního trhu s energií a vlivům jiných iniciativ Společenství, např. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES [1].

Komise případně předloží Evropskému parlamentu a Radě další návrhy, zejména na přijetí akčního plánu pro rozvoj vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny ve Společenství.

3. Při hodnocení rozsahu další harmonizace metod výpočtu uvedených v čl. 4 odst. 1 zváží Komise vliv souběžného používání alternativních metod výpočtu v souladu s článkem 12 a přílohami II a III na vnitřní trh s energií, přičemž přihlédne také ke zkušenostem získaným při používání vnitrostátních mechanismů podpory.

Komise případně předloží Evropskému parlamentu a Radě návrhy na další harmonizaci metod výpočtu.

Článek 12

Alternativní metody výpočtu

1. Do konce roku 2010 a po předchozím schválení Komisí mohou členské státy používat jiné metody, než je metoda uvedená v příloze II písm. b), k odečtení případné výroby elektřiny, která nebyla vyrobena kombinovanou formou, z vykázaných údajů. Pro účely uvedené v čl. 5 odst. 1 a v čl. 10 odst. 3 se však množství elektřiny vyráběné kombinovanou formou určuje podle přílohy II.

2. Členské státy mohou vypočítat úspory primární energie z výroby tepla a elektrické a mechanické energie podle přílohy III písm. c), aniž by použily přílohu II, k vyloučení částí tepla a elektřiny u stejného procesu, které nepocházejí z kombinované výroby. Tuto výrobu lze považovat za vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny, pokud splňuje kritéria účinnosti uvedená v příloze III písm. a) a pokud u kogenerační jednotky s kapacitou elektrické energie vyšší než 25 kW je celková účinnost vyšší než 70 %. Specifikace množství elektřiny vyráběné formou kombinovanou formou v rámci takové produkce se však pro účely vydání záruky původu a pro statistické účely určuje podle přílohy II.

3. Do konce roku 2010 mohou členské státy stanovit kombinovanou výrobu tepla a elektřiny jako vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny pomocí alternativní metodiky bez ověřování, zda kombinovaná výroba splňuje kritéria uvedená v příloze III písm. a), pokud se na úrovni členských států prokáže, že kombinovaná výroba zjištěná takovou alternativní metodikou v průměru splňuje kritéria přílohy III písm. a). Pokud je na tuto produkci vydána záruka původu, nesmí účinnost kombinované výroby uvedená v záruce překročit prahové hodnoty kritérií uvedených v příloze III písm. a), není-li výpočtem podle přílohy III prokázán opak. Specifikace množství elektřiny vyráběné formou kombinovanou formou v rámci takové produkce se však pro účely vydání záruky původu a pro statistické účely určuje podle přílohy II.

Článek 13

Přezkum

1. Prahové hodnoty používané k výpočtu elektřiny vyráběné kombinovanou formou uvedené v příloze II písm. a) se přizpůsobují technickému pokroku postupem podle čl. 14 odst. 2.

2. Prahové hodnoty používané k výpočtu účinnosti kombinované výroby tepla a elektřiny a úspor primární energie uvedená v příloze III písm. a) se přizpůsobují technickému pokroku postupem podle čl. 14 odst. 2.

3. Pokyny pro určování poměru elektřiny k teplu uvedené v příloze II písm. d) se přizpůsobují technickému pokroku postupem podle čl. 14 odst. 2.

Článek 14

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 15

Provedení

Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 21. února 2006. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

[1] Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 16

Změna směrnice 92/42/EHS

V čl. 3 odst. 1 směrnice 92/42/EHS se doplňuje nová odrážka, která zní:

„— kogenerační jednotky definované ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES ze dne 11. února 2004 o podpoře kombinované výroby založené na poptávce po užitečném teple na vnitřním trhu s energií (*).

(*) Úř. věst. L 52, 21.2.2004, s. 50.“

Článek 17

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 18

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

Ve Štrasburku dne 11. února 2004.

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předseda	*Předseda*
P. COX	M. McDOWELL

PŘÍLOHA I

Technologie kombinované výroby, na které se vztahuje tato směrnice

a) paroplynové zařízení s rekuperací tepla;

b) parní protitlaková turbína;

c) parní kondenzační odběrová turbína;

d) plynová turbína s rekuperací tepla;

e) spalovací pístový motor;

f) mikroturbíny;

g) Stirlingovy motory;

h) palivové články;

i) parní stroje;

j) organický Rankinův cyklus;

k) jakýkoli jiný typ technologie nebo její kombinace spadající pod definici uvedenou v čl. 3 písm. a).

PŘÍLOHA II

Výpočet elektřiny z kombinované výroby

Hodnoty pro výpočet elektřiny vyráběné kombinovanou formou se určují na základě očekávaného nebo skutečného provozu dané jednotky za běžných provozních podmínek. U mikrokogeneračních jednotek může být výpočet založen na ověřených hodnotách.

a) Výroba elektřiny kombinovanou formou se považuje za rovnou celkové roční výrobě elektřiny, měřené při výstupu z hlavních generátorů

   i) u kogeneračních jednotek typů b), d), e), f), g) a h) uvedených v příloze I s roční celkovou účinností stanovenou členskými státy na úrovni alespoň 75 % a

   ii) u kogeneračních jednotek typů a) a c) uvedených v příloze I s roční celkovou účinností stanovenou členskými státy na úrovni alespoň 80 %.

b) U kogeneračních jednotek s roční celkovou účinností vyjádřenou hodnotou nižší než je hodnota uvedená v písm. a) bodu i) (kogenerační jednotky typů b), d), e), f), g) a h) uvedených v příloze I) nebo s roční celkovou účinností vyjádřenou hodnotou nižší než je hodnota uvedená v písm. a) bodu ii) (kogenerační jednotky typů a) a c) uvedených v příloze I) se vypočte podle tohoto vzorce:

$$E_{CHP} = H_{CHP*} C$$

   kde:

   E_{CHP} je množství elektřiny vyráběné kombinovanou formou

   C je poměr elektrické energie a tepla

   H_{CHP} je množství užitečného tepla pocházejícího z kombinované výroby (vypočtené pro tento účel jako celková výroba tepla minus veškeré teplo vyrobené v oddělených kotlích nebo odběrem činné páry z parního generátoru před turbínou).

   Výpočet elektřiny vyráběné kombinovanou formou musí být založen na skutečném poměru elektřiny a tepla. Pokud skutečný poměr elektřiny a tepla kogenerační jednotky není znám, je možno použít následující předpokládané hodnoty, zejména pro statistické účely, u jednotek typů a), b), c), d) a e) uvedených v příloze I, pokud vypočtená elektřina vyráběná kombinovanou formou nepřekročí celkovou výrobu elektřiny dané jednotky:

Typ jednotky	Předpokládaný poměr elektřiny a tepla, C
Paroplynové zařízení s dodávkou tepla (kombinovaný cyklus)	0,95
Parní protitlaková turbína	0,45
Kondenzační odběrová turbína	0,45
Plynová turbína s rekuperací tepla	0,55
Spalovací motor	0,75

   Pokud členské státy uvedou předpokládané hodnoty pro poměr elektřiny a tepla za jednotky typů f), g), h), i), j) a k) uvedené v příloze I, tyto předpokládané hodnoty musí být zveřejněny a oznámeny Komisi.

c) Pokud je určitý podíl energetického obsahu spotřeby paliva v procesu kombinované výroby rekuperován v chemikáliích a recyklován, lze jej odečíst od spotřeby paliva před výpočtem celkové účinnosti uvedeným v písmenech a) a b).

d) Členské státy mohou určit poměr elektřiny a tepla jako poměr mezi elektřinou a užitečným teplem při kombinovaném provozu při nižší kapacitě pomocí provozních údajů konkrétní jednotky.

e) Postupem podle čl. 14 odst. 2 vydá Komise podrobné pokyny pro provádění a uplatňování přílohy II, včetně určení poměru elektřiny a tepla.

f) Členské státy mohou používat pro účel výpočtů podle odstavců a) a b) jiná období než jeden rok.

PŘÍLOHA III

Metodika určování účinnosti procesu kombinované výroby tepla a elektřiny

Hodnoty pro výpočet účinnosti kombinované výroby a úspor primární energie se určují na základě očekávaného nebo skutečného provozování dané jednotky za běžných provozních podmínek.

a) *Vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny*

Pro účely této směrnice musí vysoce účinná kombinovaná výroba splňovat tato kritéria:

— kombinovaná výroba kogeneračních jednotek musí zajišťovat úspory primární energie vypočtené podle písmene b) ve výši alespoň 10 % ve srovnání s referenčními údaji za oddělenou výrobu tepla a elektřiny,

— výrobu kogeneračních jednotek malého výkonu a mikrokogeneračních jednotek, která zajišťuje úspory primární energie, je možno kvalifikovat jako vysoce účinnou kombinovanou výrobu.

b) *Výpočet úspor primární energie*

Výše úspor primární energie zajišťovaných kombinovanou výrobou tepla a elektřiny podle přílohy II se vypočte na základě tohoto vzorce:

$$PES = \left[1 - \frac{1}{\frac{CHP\ H\eta}{Ref\ H\eta} + \frac{CHP\ E\eta}{Ref\ E\eta}} \right] \times 100\ \%$$

Kde:

PES představuje úspory primární energie.

CHP Hη je účinnost tepla pocházejícího z kombinované výroby určená jako roční výstup užitečného tepla dělená spotřebou paliva použitého k výrobě objemu výstupu užitečného tepla a elektřiny pocházejících z kombinované výroby.

Ref Hη je referenční hodnota účinnosti oddělené výroby tepla.

CHP Eη je elektrická účinnost kombinované výroby určená jako roční výroba elektřiny vyráběné kombinovanou formou dělená spotřebou paliva použitého k výrobě objemu výroby užitečného tepla i elektřiny pocházejících z kombinované výroby. Pokud kogenerační jednotka vyrábí mechanickou energii, roční výroba elektřiny vyráběné kombinovanou formou může být zvýšena o dodatečný prvek, který představuje množství elektřiny rovnající se této mechanické energii. Tento dodatečný prvek nezakládá právo na vydání záruk původu podle článku 5.

Ref Eη je referenční hodnota účinnosti pro oddělenou výrobu elektřiny.

c) *Výpočty úspor energie pomocí alternativního výpočtu podle čl. 12 odst. 2*

Pokud se úspory primární energie na výrobní proces vypočítávají podle čl. 12 odst. 2, úspory primární energie se vypočtou pomocí vzorce uvedeného v písmeni b) této přílohy, s tím, že:

místo „CHP Hη“ se dosadí „Hη“ a

místo „CHP Eη“ se dosadí „Eη“,

kde:

Hη je tepelná účinnost výrobního procesu určená jako roční výroba tepla dělená spotřebou paliva použitého k výrobě objemu výstupu tepla a elektřiny.

Eη je elektrická účinnost výrobního procesu definovaná jako roční výroba elektřiny dělená spotřebou paliva použitého k výrobě objemu výstupu tepla i elektřiny. Pokud kogenerační jednotka vyrábí mechanickou energii, roční výroba elektřiny vyráběné kombinovanou formou může být zvýšena o dodatečný prvek, který představuje množství elektřiny rovnající se této mechanické energii. Tento dodatečný prvek nezakládá právo na vydání záruk původu podle článku 5.

d) Členské státy mohou používat pro účely výpočtů podle písmen b) a c) této přílohy jiná období než jeden rok.

e) Výpočet úspor primární energie pro mikrokogenerační jednotky může být založen na ověřených údajích.

f) *Referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu tepla a elektřiny*

Zásady určení referenčních hodnot účinnosti pro oddělenou výrobu tepla a elektřiny, uvedené v čl. 4 odst. 1 a ve vzorci uvedeném v písmeni b) této přílohy, stanoví provozní účinnost oddělené výroby tepla a elektřiny, která má být nahrazena kombinovanou výrobou.

Referenční hodnoty účinnosti se vypočtou podle těchto zásad:

1. U kogeneračních jednotek definovaných v článku 3 vychází srovnání s oddělenou výrobou ze zásady, že se srovnávají tytéž kategorie paliva.
2. Každá kogenerační jednotka se srovnává s nejlepší dostupnou a ekonomicky odůvodněnou technologií oddělené výroby tepla a elektřiny na trhu v roce výstavby kogenerační jednotky.
3. Referenční hodnoty účinnosti kogeneračních jednotek starších deseti let se stanoví ve výši referenčních hodnot jednotek starých 10 let.
4. Referenční hodnoty účinnosti oddělené výroby elektřiny a výroby tepla musí odrážet klimatické rozdíly existující mezi členskými státy.

PŘÍLOHA IV

Kritéria pro analýzu vnitrostátních možností vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny

a) Analýza možností členských států uvedená v článku 6 musí vzít v úvahu

— typy paliv, která pravděpodobně budou použita k využití možností kombinované výroby, včetně specifických úvah o možnostech zvýšeného používání obnovitelných zdrojů energie na vnitrostátních trzích prostřednictvím kombinované výroby,

— typy technologií kombinované výroby uvedených v příloze I, které pravděpodobně budou používány k využití vnitrostátních možností,

— typy oddělené výroby tepla a elektřiny, případně podle možnosti i mechanické energie, které pravděpodobně nahradí vysoce účinná kombinovaná výroba,

— rozdělení potenciálu na modernizaci stávající kapacity a na výstavbu nové kapacity.

b) Tato analýza zahrne vhodné mechanismy pro hodnocení účinnosti nákladů (pokud jde o úspory primární energie) na zvýšení podílu vysoce účinné kombinované výroby ve struktuře energetiky země. Analýza účinnosti nákladů musí brát v úvahu také vnitrostátní závazky přijaté v souvislosti se závazky týkajícími se změn klimatu přijatými Společenstvím podle Kjótského protokolu k rámcové úmluvě OSN o změnách klimatu.

c) Analýza celostátního potenciálu pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny musí stanovit možnosti ve vztahu k časovým horizontům let 2010, 2015 a 2020 a zahrnout, pokud je to možné, odhady nákladů ke každému uvedenému horizontu.